

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.AİG.0.00.00.03/10
29/12/2006

Konu : "Ceza Vermekten Vazgeçilmesine"
İlişkin Kararlara Ait Bildirme Fişleri

GENELGE
No :73

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer yasa maddeleri uyarınca, derdest veya daha önce verilerek kesinleşmiş ceza mahkûmiyetlerine ilişkin dosyalarda yeniden yapılan değerlendirme sonucu "ceza vermekten vazgeçilmesine" ilişkin verilen kararlara ait bildirme fişlerinin düzenlenmesi konusunda farklı ve yanlış uygulamalara sebebiyet verildiği müşahede edilmiştir.

5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 223 üncü maddesinin 1 inci bendi;

"(1) Duruşmanın sona erdiği açıklandıktan sonra hüküm verilir. Beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, mahkûmiyet, güvenlik tedbirine hükmedilmesi, davanın reddi ve düşmesi kararı, hükümdür."

Anılan maddenin 3 üncü bendi;

"(3) Sanık hakkında;

- a)Yüklenen suçla bağlantılı olarak yaş küçüklüğü, akıl hastalığı veya sağır ve dilsizlik hali ya da geçici nedenlerin bulunması,
b)Yüklenen suçun hukuka aykırı fakat bağlayıcı emrin yerine getirilmesi suretiyle veya zorunluluk hali ya da cebir veya tehdit etkisiyle işlenmesi,
c) Meşru savunmada sınırın heyecan, korku ve telaş nedeniyle aşılması,
d) Kusurluluğu ortadan kaldıran hataya düşülmesi,
Hallerinde, kusurunun bulunmaması dolayısıyla ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilir."

Aynı maddenin 4 üncü bendi;

"(4) İşlenen fiilin suç olma özelliğini devam ettirmesine rağmen;

- a) Etkin pişmanlık,
b) Şahsî cezasızlık sebebinin varlığı,
c) Karşılıklı hakaret,
d) İşlenen fiilin haksızlık içeriğinin azlığı,
Dolayısıyla, faile ceza verilmemesi hallerinde, ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilir."

5352 Sayılı Adli Sicil Kanununun 1 inci maddesi;

"(1) Bu Kanun, kesinleşmiş ceza ve güvenlik tedbirlerine mahkûmiyete ilişkin bilgilerin otomatik işleme tâbi bir sistem kullanılarak toplanmasına, sınıflandırılmasına, değerlendirilmesine, muhafaza edilmesine ve gerektiğinde en seri ve sağlıklı biçimde ilgililere bildirilmesine dair usul ve esasları belirler."

Hükümlerini havidir.

Sayı : B.03.0.AİG.0.00.00.03/10

Ayrıca; 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun ; "Adli Sicil Kayıtlarının Tutulması" başlıklı 2 nci maddesi, mahkemeler tarafından verilmiş kesinleşmiş mahkûmiyet kararlarının merkezi adli sicilde tutulacağını, aynı Yasanın "Adli Sicile Kaydedilecek Bilgiler" başlıklı 4 üncü maddesi, Türk Mahkemeleri tarafından vatandaş veya yabancı hakkında verilmiş ve kesinleşmiş mahkûmiyet hükümlerinin adli sicile kaydedileceğini

belirtmiş, bu bağlamda adli sicile ne tür kararların kaydedileceğini birer birer saymış, Adli Sicil Yönetmeliğinin 6 ncı maddesi de hizmetin yürütülmesinde izlenecek yöntemi belirlemiştir.

Yukarıda zikredilen Yasa ve Yönetmelik hükümleri, 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun tamamı nazara alınarak birlikte yapılan değerlendirmede;

Bir hükmün adli sicile kaydedilebilmesi için mahkemeler tarafından verilmiş **kesinleşmiş mahkûmiyet** hükmü olması ve Adli Sicil Kanununda belirtilen adli sicile kaydedilecek bilgiler arasında bulunması gerekir. Mahkemelerce verilen “ceza vermekten vazgeçilmesine” ilişkin kararların Ceza Muhakemesi Kanununun 223 üncü maddesi gereğince hüküm olduğu, ancak; bir **mahkûmiyet hükmü olmadığı** gibi adli sicile kaydedilecek bilgiler kapsamında da bulunmadığı cihetle “ceza vermekten vazgeçilmesine” ilişkin kararların adli sicile kaydedilmesi mümkün değildir.

Bu itibarla;

1) Halen devam eden yargılamalara ilişkin olarak, gerek 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve gerekse diğer yasa maddeleri uyarınca verilecek “ceza vermekten vazgeçilmesine” dair kararlara istinaden ceza bildirme fişi düzenlenmemesi, bu bağlamda yanlış yorum sonucu düzenlenerek, veri girişi yapılmak üzere ağır ceza bilgi işlem merkezlerine gönderilen bildirme fişlerinin adli sicil veri tabanına aktarılmaksızın ilgili Cumhuriyet başsavcılığına iadesinin sağlanması,

2) 765 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerine ve diğer yasalara göre daha önce verilip kesinleşen ceza mahkûmiyetlerine ilişkin olarak, verilecek yeniden değerlendirme kararlarında düzenlenecek tali karar fişlerinin işlem yapılmak üzere doğrudan Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne intikal ettirilmesi,

3) Yeniden değerlendirme kapsamında oluşturulan kararlarda, daha önce verilip kesinleşen mahkûmiyete istinaden veri tabanında mevcut adli sicil kaydının silinmesine karar verilmesi halinde bu kararın kesinleşmiş bir örneğinin Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne gönderilmesi,

Konularında gereken dikkat ve özenin gösterilmesini rica ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan